

CULTURE AND ART

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.1.6>

METABIBLIOGRAFIA BIBLIOTEKI NARODOWEJ IM. V. OTAMANOWSKIEGO JAKO PODSTAWA DO BADANIA ZASOBÓW BIBLIOGRAFICZNYCH REGIONU

Oksana Antoniuk

aspirant Biblioteki Narodowej im. V. I. Vernadskiego (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-0964-4980

sanavinkray@gmail.com

Adnotacja. W artykule przeprowadzono analizę bibliograficznych i metabibliograficznych przewodników, które zostały przygotowane z okazji jubileuszy Winnickiej obwodowej uniwersalnej biblioteki naukowej im. V. Otamanovskiego – 75, 100, 105, 110, 115 lat jej istnienia. Zbadano strukturę i metodologię sporządzania tych przewodników, wyodrębniono kluczowe cechy, które określają ich rolę w badaniu zasobów bibliograficznych regionu. Wyniki badań pozwalają określić istotny wkład przewodników bibliograficznych w zapewnienie dostępu do zasobów biblioteki, które służą jako źródła dla krajowych przewodników metabibliograficznych.

Słowa kluczowe: bibliograficzne przewodniki, metabibliografia, produkcja bibliograficzna.

METABIBLIOGRAPHY OF THE V. OTAMANOVSKA VINNYTSIA REGIONAL UNIVERSAL SCIENTIFIC LIBRARY AS A FOUNDATION FOR STUDYING THE BIBLIOGRAPHIC RESOURCE OF THE REGION

Oksana Antoniuk

Postgraduate Student V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-0964-4980

sanavinkray@gmail.com

Abstract. The article provides an analysis of bibliographic and metabibliographic guides prepared for the anniversaries of the Vinnytsia regional universal scientific library named after V. Otamanovsky – 75, 100, 105, 110, 115 years of its existence. The structure and methodology of compiling these guides are investigated, and key features defining their role in studying the bibliographic resources of the region are identified. The research results allow determining the significant contribution of bibliographic guides to providing access to the library's bibliographic resources, which serve as sources for national metabibliographic guides.

Key words: bibliographic guides, metabibliography, bibliographic production.

МЕТАБІБЛІОГРАФІЯ ВОУНЬ ІМ. В. ОТАМАНОВСЬКОГО ЯК ПІДҐРУНТЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО РЕСУРСУ РЕГІОНУ

Оксана Антонюк

аспірантка Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-0964-4980

sanavinkray@gmail.com

Анотація. У статті проведено аналіз бібліографічних, metabібліографічних посібників, які були підготовлені до ювілеїв Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Отамановського – 75, 100, 105, 110, 115 років її існування. Досліджено структуру та методологію складання зазначених посібників, виокремлено ключові особливості, які визначають їх роль у вивченні бібліографічних ресурсів регіону. Результати дослідження дозволяють визначити важливий внесок бібліографічних посібників у забезпечення доступу до бібліографічних ресурсів бібліотеки, які слугують джерелами для національних metabібліографічних посібників.

Ключові слова: бібліографічні посібники, metabібліографія, бібліографічна продукція.

Вступ. У сучасних умовах зі збільшенням потоку бібліографічної продукції все гостріше відчувається потреба у створенні покажчиків бібліографічних посібників. Ці видання подають відомості про те, як забезпечені бібліографічною інформацією різні галузі знань, окремі теми, категорії споживачів інформації в сукупності виконують моделюючу й прогнозуючу функції, виявляють прогалини у великому масиві бібліографічної продукції, стають необхідним інструментом у сучасному інформаційному середовищі,

допомагаючи ефективно управляти та використовувати великий обсяг бібліографічної продукції для розвитку науки та освіти.

Мета статті передбачає розглянути результати розвитку метабібліографії у ВОУНБ ім. В. Отамановського; охарактеризувати основні ювілейні бібліографічні посібники; визначення їхнього впливу на ефективність організації доступу до інформаційних ресурсів та підтримку наукових досліджень.

Матеріал і методи досліджень. Джерелами дослідження є бібліографічні, метабібліографічні посібники ВОУНБ ім. В. Отамановського у друкованій, електронній формах. Під час аналізу бібліографічних, метабібліографічних посібників, для виявлення матеріалів з вказаної тематики були використані загальні методи наукового дослідження, зокрема аналіз, синтез та історично-порівняльний підхід. Для оцінки та характеристики показників, були застосовані принципи історизму, об'єктивності, системності та всебічності, що дозволило здійснити ретельне дослідження та оцінку інформаційних ресурсів, доступних у зазначених посібниках, виявити їхню вагомість у регіональній бібліографії та роль у національній бібліографії в цілому.

Аналіз досліджень і публікацій. Зі здобуттям незалежності України з'явилася значна кількість досліджень, в яких розглядався стан та розвиток метабібліографії в Україні. Найбільш вагомим внеском у відтворення цілісної картини процесу становлення та розвитку метабібліографії в Україні на сьогодні є кандидатська дисертація О. Л. Промської (Промська О., 2011) науково-допоміжний бібліографічний показник «Українські метабібліографічні посібники (кінець XIX – початок XXI ст.)» (Українські метабібліографічні посібники (кінець XIX – початок XXI ст., 2011). Результати розвитку метабібліографії в Україні та її сучасний стан, характеристику універсальних поточних та ретроспективних джерел метабібліографії, термінологічний аспект та перші приклади метабібліографічної діяльності в електронному середовищі розглядала науковець Г. М. Швецова-Водка (Швецова-Водка Г. М., 2017). У дослідженні М. Геращенко, Л. Добровольської прослідковується аналіз історії розвитку бібліографічної справи в Україні на прикладі метабібліографічних видань кінця XIX – початку XXI століття (Геращенко М., Добровольська Л., 2012). О. А. Політова у своєму дослідженні підкреслила значення бібліографії другого ступеня, особливості застосування терміну «метабібліографія» на основі аналізу масиву бібліографічних посібників з історії України, виданих у 90-і роки XX – поч. XXI ст. (Політова О. А., 2010). Значення бібліографії бібліографії для інформаційно-пошукової діяльності та роль книги й бібліотеки в умовах нових інформаційних технологій розкрила у своїй статті А. В. Кухтіна (Кухтіна А. В., 2009). В. Шкаріна розглядала питання національної метабібліографії як складової національної бібліографії України, визначила розвиток системи національних метабібліографічних посібників, аналізувала ґрунтовні метабібліографічні ресурси, зокрема електронні, які слугують матеріалами для національних метабібліографічних посібників (Шкаріна В., 2018).

Виклад основного матеріалу.

Метабібліографія або бібліографія другого ступеня є видом бібліографії, що інформує про бібліографічну продукцію. У її межах обліковуються бібліографічні посібники усіх видів та типів і створюються показники (списки, огляди) бібліографічних посібників. На слушну думку Г. М. Шевцової-Водки, зазначається основне призначення бібліографії бібліографії – узагальнювати та оцінювати результати бібліографічної діяльності, що є умовою ефективного використання інформаційно-бібліографічних ресурсів бібліотек (Шевцова-Водка Г. М., 2017). Це дозволяє зорієнтувати спеціалістів й бібліографів у масиві бібліографічних праць, які можна використати у практичній та науковій діяльності, аналізувати, підсумовувати, прогнозувати розвиток бібліографії в країні.

Застосування сучасних методів аналізу та обробки інформації дозволяє бібліотеці ефективно відповідати на потреби сучасного наукового середовища. Такий підхід сприяє підвищенню наукової продуктивності та популяризації високоякісної науково-інформаційної продукції, що сприяє розвитку науково-дослідної діяльності та поглибленню наукових знань у різних галузях сучасного суспільства. Сформована провідна роль ВОУНБ ім. В. Отамановського як виробника оригінальної інтелектуальної бібліографічної продукції, репертуар якої синхронізований зі специфікою інформаційних потреб і запитів користувачів за значний період, може слугувати цінним джерелом для досліджень у різних галузях знань, вивченні окремих персоналій.

Жанрово-видовий спектр метабібліографічних видань ВОУНБ ім. В. Отамановського є різноманітним і включає такі категорії як бібліографічні, біобібліографічні показники, довідково-бібліографічні видання, матеріали з історії бібліотеки й бібліотечної справи в регіоні, інформаційні та комплексні посібники, матеріали науково-краснавчих конференцій, календарі знаменних і пам'ятних дат, інформаційні списки, буклети, бібліографічні огляди, інформаційні та оглядові довідки, методичні поради й рекомендації з різних галузей знань тощо. Зазначена різноманітність сприяє задоволенню потреб користувачів різного рівня інформаційних потреб, починаючи від студентів та викладачів до науковців та просто цікавих осіб, що мають зацікавлення до вивчення різноманітних аспектів галузей знань минулого та сучасності, що сприяє поглибленню знань, досліджень в регіоні.

Для ознайомлення читачів з багатогранною творчістю відомих діячів Вінниччини у бібліотеці виходять видання в серіях: «Наші видатні земляки», «Письменники Вінниччини», «Вчені нашого краю», «Творчі імена Вінниччини», «Діячі культури і мистецтв краю», «Охорона здоров'я Вінниччини в особах», що є джерелом інформації для спеціалістів у відповідних галузях знань та позасерійні видання.

Інформаційно-бібліографічна діяльність бібліотеки активно спрямована на підготовку та випуск персональних бібліографічних посібників, присвячених видатним постатям, чие життя пов'язане з Вінниччиною. Посібники виступають науково-бібліографічною базою попередніх досліджень видатних постатей

для подальших розвідок та систематизації, що дозволяє вивчати досвід провідних постатей різних галузей та є важливим елементом в розвитку інтелектуального, культурного середовища регіону.

Як правило такі видання готувалися до ювілейних, пам'ятних дат, а також з метою увічнення пам'яті видатних діячів. Серед знакових постатей відомі імена: Н. Присяжнюк, М. Руденко, Г. Танцюра, Я. Зуїха, М. Леонтович, О. Новаківський, В. Хмелюк, Ф. Коновалюк, П. Ніщинський, Я. Шпорта, М. Соколовський, М. Маслюк, І. Савченко, П. Муравський, Р. Скалецький, В. Газінський, А. Сорока, В. Городецький, Г. Артинів, Т. Шевченко, Марко Вовчок, М. Стельмах, М. Коцюбинський, В. Стус, В. Земляк, С. Руданський, М. Грушевський, С. Травнева, М. Куций, М. Каменюк, В. Вітковський, А. Гончар, Ж. Дмитренко, А. Філіпов, А. Бабич, П. Желюк, П. Романенко, В. Кавун, А. Пачевський та ін.

Красзнавство, як провідний напрямок діяльності бібліотек, відзначається своєрідністю та актуальністю у сучасному українському суспільстві. Це визначається великою увагою, яку суспільство приділяє вихованню патріотизму, а також поглибленню знань про власну історію та літературу. Одним із пріоритетних аспектів видавничої діяльності бібліотек є впровадження красназничих проєктів: здійснюється випуск видань, що присвячені ключовим подіям суспільно-політичного характеру, історії, культурі, видатним особистостям нашого регіону.

У роки незалежності України фахівці Бібліотеки звернулися до заборонених тем «білих плям», трагічних сторінок в історії українського народу таким чином розширивши сферу регіональних досліджень. У результаті з'явилися цінні бібліографічні покажчики: «Імена, повернуті на Батьківщину» (1998), «Гіркий був келих життєвий...» (репресії в Україні та на Вінниччині за радянських часів) (1995, 2001), «Трагедія голодомору на Вінниччині 1932–1933 рр.» (2003), «То пам'ять стоїть при свічі» (до 85-х роковин Голодомору 1932–1933 рр.) (2018), «Афганська неоголошена війна: вінницький вимір» (2004), «Чорнобиль: вінницькі сторінки трагедії і подвигу» до 30-річчя аварії на Чорнобильській АЕС (2016), «Вінниччина в контексті Української революції 1917–1921 років» до 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років (2021).

Бібліографічна продукція, створена фахівцями ВОУНБ за 115-річчя, відзначається різноманітністю жанрів, характеризується вдосконаленням попередніх та створенням нових форм видавничої діяльності. Зосередимо нашу увагу на найбільш фундаментальних бібліографічних посібниках присвячених ювілеям Бібліотеці створені за ці роки, які відтворюють всю метабібліографічну продукцію.

Одним із засобів аналітико-синтетичного опрацювання масивів бібліографічних посібників є створення видань бібліографії другого ступеня – бібліографії бібліографій, що отримала назву метабібліографії. Першою спробою є бібліографічний покажчик літератури присвячений 75-річчю головної книгозбірної області «75 років Вінницькій державній обласній науковій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва» (1907–1982). До видання ввійшли найбільш важливі документи про бібліотеку. Матеріал упорядковано за такими розділами: З історії бібліотеки; Фонди бібліотеки; Організація обслуговування населення. Пропаганда книги; наукова та організаційно-методична робота; З досвіду роботи бібліотек області; Науково-практичні та науково-теоретичні конференції; Інформаційні та бібліографічні видання бібліотеки; Ветерани бібліотеки. У межах розділів літератури розміщена за алфавітом прізвищ авторів чи назв матеріалів. Слід зазначити, що недоліком видання є відсутня нумерація та допоміжні покажчики (75 років Вінницькій державній обласній науковій бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва, 1982). Цей покажчик не претендував на повну вичерпність, для нас становить цікавість розділ «Інформаційні та бібліографічні видання бібліотеки», який вміщує 56 позицій зафіксованих документів в переважній більшості рекомендаційні покажчики, списки, каталоги, бібліографічні списки, в меншій кількості відображені бібліографічні покажчики. Серед видань цінність становлять бібліографічні покажчики, зокрема «Геологія і гідрологія Поділля» (складач О. Бируля, 1930), в якому зібрано усю наявну геологічну і гідрологічну літературу із нотатками, що розкривають зміст та коротку характеристику роботи. «Вінниччина в художній літературі» (складачі: В. Ф. Погуть, Є. П. Гудименко, А. М. Подолінний, 1973), видання реалізовано спільно із Вінницькою обласною організацією Українське Товариство охорони пам'ятників історії та культури як доповнення виданої у 1972 р. збірки «Краса України – Поділля» (у якій було зібрано уривки з прозових творів, вірші, присвячені Вінниччині, її людям). Подано допоміжні покажчики: іменний, тематично-предметний, які розкривають детальніше твори поетів-початківців, самодіяльних композиторів.

У період незалежності України 2007 р. до 100-річчя ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва провідні фахівці підготували два бібліографічних покажчики «Світло землі Подільської...». ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва в публікаціях (1907–2007 рр.) та «Столітній шлях бібліотеки у її виданнях», в яких зібрано та систематизовано видавничу продукцію, надруковані публікації, висвітлена діяльність кількох поколінь бібліотечних працівників починаючи з 1907 р. (Світло землі Подільської...». ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва в публікаціях (1907–2007 рр., 2007).

У посібник «Столітній шлях бібліотеки у її виданнях» (укладачі Г. М. Авраменко, О. М. Панчук), включено бібліографічні видання та методично-бібліографічні матеріали, програми науково-практичних та науково-теоретичних конференцій, які проводилися на базі обласної бібліотеки, що дає змогу простежити певні напрями її діяльності, включено матеріали, підготовлені окремими центральними бібліотеками, у виданні яких взяли участь працівники Бібліотеки. Загалом вміщено 793 позиції. Видання орієнтоване на бібліотечних працівників області, культосвітніх працівників, широке коло громадськості, яких цікавить історичний шлях головної книгозбірної області (Столітній шлях бібліотеки у її виданнях, 2007).

«Світло землі Подільської...»: ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва в публікаціях (1907–2007), вміщені статті із книг, публікації з періодичних видань, які висвітлюють діяльність та вагомі надбання Бібліотеки за період її функціонування.

Електронний бібліографічний покажчик «Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у власних виданнях та публікаціях» (Укладачі О. Ю. Антонюк, Г. А. Біловус, 2013 р.), присвячений 105-й річниці заснування бібліотеки. Видання є продовженням двох покажчиків, присвячених віковому ювілею книгозбірні – «Столітній шлях бібліотеки у її виданнях» (2007) та «Світло землі Подільської...» (ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва в публікаціях: 1907–2007). Складається із трьох розділів: «Видання Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва за 2007–2012 роки»; «Статті, наукові роботи працівників бібліотеки»; «Публікації про Вінницьку ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва». Матеріали у бібліографічному покажчику розташовані таким чином: у першому розділі – в хронологічному порядку з анотаціями, а в межах року – за алфавітом назв; у другому – за хронологією, а всередині – за алфавітом авторів; у третьому – за хронологією, у межах року – за датами публікацій, починаючи з січня і по грудень включно. Допоміжний апарат включає іменний покажчик. Привертає увагу перші спроби створених електронних бібліографічних посібників, що забезпечують відкритість та доступність у віртуальному просторі працювати з інформаційним контентом без обмежень. Розміщуються на сайті ВОУНБ в електронній бібліотеці у розділі «Видання бібліотеки». Є напрацювання: «Марко Вовчок. Життя і творчість (1833–1907)» (2008, 2013), «І я знов живий світ оглядаю...» (про життя та творчість Степана Руданського) (2009, 2013), Світ правди і краси Михайла Стельмаха» (до 100-річчя від дня народження) (2012), «Житиму на користь милої безцінної України» (до 165-річчя від дня народження Д. В. Марковича – українського письменника, громадського діяча) (2013) (Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у власних виданнях та публікаціях, 2013).

У 2017 р. до 110-ї річниці з часу заснування ВОУНБ вийшов друком бібліографічний покажчик «Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва: нові грані розвитку (2007–2016)» (Укладачі: Г. М. Авраменко, О. Ю. Антонюк, Г. А. Біловус). Структура видання складається із трьох розділів; Видання Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва за 2007–2016 рр., Наукові праці, статті фахівців бібліотеки, Публікації, інтернет-джерела, відеозаписи про Вінницьку ОУНБ ім. К. А. Тімірязєв. Видання супроводжує іменний покажчик авторів, укладачів, редакторів, осіб, згаданих у публікаціях (Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва: нові грані розвитку (2007–2016), 2016).

Метабібліографічна продукція окремої бібліотеки є предметом вивчення та становить значний джерелознавчий, інформаційний та біобібліографічний ресурс не лише з історичного розвитку книгозбірні, а й стає плідною основою для подальших досліджень і внеском у загальну національну бібліографію України. Важливим джерелом інформації про метабібліографічну продукцію за 115 років В. Отамановського є вперше підготовлене такого виду видання «Метабібліографія Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки (1907–2022)», що вийшло у світ в електронному вигляді у 2022 р. (укладач О. Ю. Антонюк). Видання дає можливість ознайомитися зі станом бібліографічного забезпечення тієї чи іншої галузі діяльності. Бібліографічні записи згруповано відповідно до таблиць Універсальної десятикової класифікації (УДК). Розділи та підрозділи сформовано на основі наявних матеріалів, а бібліографічні записи подано за хронологією, в межах років – алфавітний порядок розміщення позицій, що сприяє зручному використанню та ознайомленню зі станом розвитку різних сфер діяльності протягом років. Видання вміщує 440 позицій бібліографічних записів. Недоліком метабібліографічного посібника є відсутність вступної статті науковця та описів електронних баз даних. Враховуючи вищезазначене, подальші випуски таких посібників можуть вдосконалити свій зміст та стати ще більш корисними джерелами для дослідників та користувачів бібліотеки (Метабібліографія Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки (1907–2022)).

Висновки. Проведений аналіз ступеня розвитку ювілейних бібліографічних, мета бібліографічних посібників дозволив здійснити оцінку повноти бібліографічного репертуару Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського, визначити стан її бібліографічної забезпеченості в окремих галузях знань та надасть можливість на майбутнє спрогнозувати необхідність створення нових бібліографічних покажчиків, спрямованих на усунення лагун у чисельному масиві бібліографічної продукції та її інтеграції в національний і глобальний електронно-комунікаційний простір.

На сьогодні в Україні видається обмаль метабібліографічних посібників, які описують бази даних, обласні бібліотеки не є винятком. Сучасні технології ВОУНБ ім. В. Отамановського забезпечують удосконалення процесу створення бібліографічної продукції тим самим наближуючи її до користувача та створення електронних бібліографічних продуктів нового типу. ВОУНБ ім. В. Отамановського є координаційним центром для бібліотек всіх систем та відомств регіону, що дає можливість сформулювати «Метабібліографічну базу даних регіону», яка комплексно відображатиме різні за видами та носіями інформації вторинні документи, розвиватиме міжвідомчу співпрацю у цьому напрямі.

Список використаних джерел:

1. Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у власних виданнях та публікаціях (2007–2012) [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / уклад.: О. Ю. Антонюк, Г. А. Біловус ; упоряд. П. І. Цимбалюк ; вступ. ст. Н. І. Морозової. Електрон. текст. дані. Вінниця, 2013. 152 с. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vinniczka-ounb-timiryazeva-u-vlasnix-vidannayah-ta-publikacziyah>.
2. Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва: нові грані розвитку (2007–2016) : до 110-ї річниці з часу заснування : бібліогр. покажч. / уклад.: Г. М. Авраменко, О. Ю. Антонюк, Г. А. Біловус. Вінниця, 2017. 288 с. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vinniczka-ounb-im.-k.-a.-timiryazeva>.
3. Герашенко М., Добровольська Л. Про метабібліографію та бібліографію третього ступеня. *Вісник книжкової палати*. 2012. № 10. С. 12–13.

4. Кухтина А. В. Библиография библиографии в условиях электронных коммуникаций: состояние проблемы. Библиотековедство. Документоведство. Информология. 2009. № 3. С. 74–80.
5. Метабібліографія Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки (1907–2022) [Електронний ресурс] : метабібліогр. посіб. / уклад. О. Ю. Антонюк. Вінниця, 2022. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/metabibliografiya-vinniczkoii-oblasnoi-universalnoi-naukovoi-biblioteki>.
6. Політова О. А. Сучасні тенденції у бібліографічному забезпеченні вітчизняної історичної науки. Библиотековедство. Документоведство. Информология. 2010. № 4. С. 44–51.
7. Промська О. Л. Розвиток і сучасний стан метабібліографії в Україні (кінець XIX – початок XXI ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. 27.00.03. Київ, 2011. 18 с.
8. Рибчинська Н. Загальноукраїнський характер метабібліографії західноукраїнських бібліографів першої половини XX ст. Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника. 2008. Вип. 1. С. 317–329.
9. «Світло землі Подільської...»: ОУНБ ім. К. А. Тимирязєва в публікаціях (1907–2007) : бібліогр. покажч. / уклад. О. С. Михайлюк. Вінниця, 2007. 88 с. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/svitlo-zemli-podilskoi>.
10. 75 років Вінницькій державній обласній науковій бібліотеці ім. К. А. Тимирязєва (1907–1982) : бібліогр. покажч. літ. / склад. Г. М. Авраменко. Вінниця, 1982. 21 с. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/simdesyat-pyat-rokiv-vinniczkiy-derzhavnij-oblasnij-naukovij-bibliotecz-timiryazeva>.
11. Столітній шлях бібліотеки у її виданнях : бібліогр. покажч. / уклад.: Г. М. Авраменко, О. М. Панчук. Вінниця, 2007. 112 с. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/stolitnij-shlyah-biblioteki-u-iii-vidanniah>.
12. Українські метабібліографічні посібники (кінець XIX – початок XXI ст.) : наук.-допом. бібліогр. покажч. третього ступеня / Нац. парлам. б-ка України, Рівнен. держ. гуманітар. ун-т ; авт.-уклад. О. Л. Промська ; наук. ред. В. О. Кононенко ; наук. консультант і авт. вступ. ст. Г. М. Швецова-Водка. Київ : НПУ, 2011. 164 с.
13. Швецова-Водка Г. М. Загальне бібліографознавство. Бібліографічні ресурси України : навч. посіб. для студентів спец. 029 «Інформ., бібл. та архів. справа» / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. Київ : Кондор, 2017. 219 с.
14. Швецова-Водка Г. М. Українська метабібліографія. Вісник Одеського національного університету. Серія : Библиотековедство, бібліографознавство, книгознавство. 2017. Т. 22, Вип. 1. С. 175-188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_bbk_2017_22_1_14.
15. Шкаріна В. Розвиток системи національних метабібліографічних посібників в Україні. *Бібліотечний вісник*. 2018. № 1. С. 3–9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2018_1_3.

References:

- 1 Vinnytska OUNB im. K. A. Timiriazieva u vlasnykh vydanniakh ta publikatsiakh (2007–2012) (2013). [Vinnytsia Regional Universal Scientific Library named after K. A. Timiryazev in its own publications and publications (2007–2012)] [Elektronnyi resurs] : bibliogr. pokazhch. / uklad.: O. Yu. Antoniuk, H. A. Bilovus ; uporiad. P. I. Tsybaliuk ; vstup. st. N. I. Morozovoi. Elektron. tekst. dani. Vinnytsia, 152 s. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vinniczka-ounb-timiryazeva-u-vlasnix-vidanniah-ta-publikacijah>. [in Ukrainian].
- 2 Vinnytska OUNB im. K. A. Timiriazieva: novi hrani rozvytku (2007–2016) (2017). [Vinnytsia Regional Universal Scientific Library named after K. A. Timiryazev: new facets of development (2007–2016)] : do 110-yi richnytsi z chasu zasnuvannia : bibliogr. pokazhch. / uklad.: H. M. Avramenko, O. Yu. Antoniuk, H. A. Bilovus. Vinnytsia, 288 s. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vinniczka-ounb-im.-k.-a.-timiryazeva>. [in Ukrainian].
- 3 Herashchenko, M., Dobrovolska L. (2012). Pro metabibliografiu ta bibliografiu tretogo stupenia [About metabibliography and third-level bibliography]. *Visnyk knyzhkovoї palaty*. № 10. P. 12–13.
- 4 Kuhtina, A. V. (2009). Bibliografija bibliografii v uslovijah jelektronnyh kommunikacij: sostojanie problemy [Bibliography of Bibliographies in the Era of Electronic Communications: Current State of the Issue]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija*. № 3. P. 74–80. [in Ukrainian].
- 5 Metabibliografija Vinnytskoї oblasnoї universalnoї naukoї biblioteki (1907–2022) (2022) [Metabibliography of the Vinnytsia Regional Universal Scientific Library (1907–2022)]. [Elektronnyi resurs] : metabibliogr. posib. / uklad. O. Yu. Antoniuk. Vinnytsia, URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/metabibliografiya-vinniczkoii-oblasnoi-universalnoi-naukovoi-biblioteki>. [in Ukrainian].
- 6 Politova, O. A. (2010). Suchasni tendentsii u bibliografichnomu zabezpechenni vitchyznianoї istorychnoї nauky [Contemporary trends in bibliographic support for domestic historical science]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*. № 4. P. 44–51. [in Ukrainian].
- 7 Promska, O. L. (2011). Rozvytok i suchasnyi stan metabibliografii v Ukraini (kinets XIX – pochatok XXI st.) [The development and current state of metabibliography in Ukraine (late 19th – early 21st century)] : avtoref. dys. ... kand. ist. nauk : spets. 27.00.03. Kyiv, 18 s. [in Ukrainian].
- 8 Rybchynska, N. (2008). Zahalnoukrainskyi kharakter metabibliografii zakhidnoukrainskykh bibliografiv pershoї polovyny XX st. [The nationwide character of metabibliography by Western Ukrainian bibliographers in the first half of the 20th century]. *Zapysky Lvivskoi naukoї biblioteki im. V. Stefanyka*. Vyp. 1. P. 317–329. [in Ukrainian].
- 9 «Svitlo zemli Podilskoi...»: OUNB im. K. A. Timiriazieva v publikatsiakh (1907–2007) (2007). [«The Light of Podillian Soil»: K. A. Timiryazev Vinnytsia Regional Universal Scientific Library in Publications (1907–2007)]: bibliogr. pokazhch. / uklad. O. S. Mykhailiuk. Vinnytsia, 88 s. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/svitlo-zemli-podilskoi>. [in Ukrainian].
- 10 75 rokiv Vinnytskii derzhavni oblasni naukoї bibliotetsi im. K. A. Timiriazieva (1907–1982) (1982). [75 years of K. A. Timiryazev Vinnytsia Regional State Scientific Library (1907–1982)]: bibliogr. pokazhch. lit. / sklad. H. M. Avramenko. Vinnytsia, 21 s. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/simdesyat-pyat-rokiv-vinniczkiy-derzhavnij-oblasnij-naukovij-bibliotecz-timiryazeva>. [in Ukrainian].

11. Stolitnii shliakh biblioteki u yii vydanniakh (2007) [A Century-Long Journey of the Library Through Its Publications]: bibliohr. pokazhch. / uklad.: H. M. Avramenko, O. M. Panchuk. Vinnytsia, 112 s. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/stolitnij-shlyax-biblioteki-u-iiii-vidannyax>. [in Ukrainian].
12. Ukrainski metabibliohrafichni posibnyky (kinets XIX – pochatok XXI st.) (2011). [Ukrainian Metabibliographic Guides (Late 19th – Early 21st Centuries)]: nauk.-dopom. bibliohr. pokazhch. tretogo stupenia / Nats. parlam. b-ka Ukrainy, Rivnen. derzh. humanitar. un-t ; avt.-uklad. O. L. Promska ; nauk. red. V. O. Kononenko ; nauk. konsultant i avt. vstup. st. H. M. Shvetsova-Vodka. Kyiv : NPBU, 164 s. [in Ukrainian].
13. Shvetsova-Vodka, H. M. (2017). Zahalne bibliohrafoznavstvo. Bibliohrafichni resursy Ukrainy [General Bibliography. Bibliographic Resources of Ukraine] : navch. posib. dlia studentiv spets. 029 «Inform., bibl. ta arkhiv. sprava» / Rivnen. derzh. humanitar. un-t. Kyiv : Kondor, 219 s.
14. Shvetsova-Vodka, H. M. (2017). Ukrainska metabibliohrafiia [Ukrainian Metabibliography]. Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia : Bibliotekoznavstvo, bibliohrafoznavstvo, knyhoznavstvo. T. 22, Vyp. 1. P. 175–188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_bbk_2017_22_1_14. [in Ukrainian].
15. Shkarina, V. (2018). Rozvytok systemy natsionalnykh metabibliohrafichnykh posibnykiv v Ukraini [The development of the system of national metabibliographic guides in Ukraine]. Bibliotechnyi visnyk. № 1. P. 3–9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2018_1_3. [in Ukrainian].